

ÅRSPLAN I DANSK

2. klasse · skoleåret 2026/2027

Grundlag

Årsplanen tager udgangspunkt i Fælles Mål for dansk efter 2. klassetrin og de fire kompetenceområder: Læsning, Fremstilling, Fortolkning og Kommunikation. Undervisningen tilrettelægges med en tydelig progression fra sikkerhed i de grundlæggende skriftsproglige færdigheder mod større læseforståelse, selvstændig fremstilling, litterær samtale og bevidst kommunikation.

Fælles Mål: Kompetenceområder og kompetencemål samt opmærksomhedspunkterne er bindende. Færdigheds- og vidensområder og -mål anvendes som vejledende faglige og didaktiske pejlemærker.

Materialer

Der arbejdes med Søren og Mette-systemet, Ny Skriftlig for fra Gyldendal, Gyldendals online danskportal, BookBites, individuelle læsebøger, CFU-materialer samt øvrige lærer- og elevvalgte tekster, bøger, hæfter og digitale ressourcer. Materialevalget kan løbende suppleres og tilpasses klassens progression og aktuelle faglige behov.

Læsekultur: Læsemission og Læsefidusen

Gennem hele skoleåret arbejdes der med at styrke elevernes læselyst og læsevaner. Klassen deltager i en fælles læsemission, hvor eleverne ugentligt registrerer læste sider hjemme og i skolen og sammen arbejder mod et fælles læsemål. Derudover følger Læsefidusen på skift eleverne hjem i weekenderne. Læsefidusen understøtter forbindelsen mellem skole, hjem, læsning og fortælling og bidrager til at gøre litteratur og læseoplevelser til en synlig del af klassens fællesskab.

To-voksenorganisering og differentiering

En stor del af undervisningen kan organiseres med to voksne. Det giver mulighed for at dele klassen i mindre, fleksible grupper, så eleverne får mere taletid, tættere feedback og undervisning tilpasset deres aktuelle behov. Grupperne arbejder ikke med to forskellige årsforløb, men skifter mellem aktiviteter inden for samme faglige fokus. Eksempelvis kan én gruppe arbejde 20 minutter undersøgende med 'orddetektiver', mens den anden arbejder selvstændigt med individuel retskrivning og skriftlig træning; derefter bytter grupperne.

1. Fast ugentlig struktur

Dag	Hovedfokus	Organisering og fagligt formål
Mandag - dobbeltlektion	Læsning og sprog	Fælles introduktion og/eller holddeling. Systematisk læsetræning, afkodning, læseflyd, ordforråd, sproglig opmærksomhed og aktiviteter knyttet til periodens forløb.
Mandag - enkeltlektion	Selvstændig træning	Kendte rutiner og elevaktive opgaver: individuel læsning, makkerlæsning, læselog, retskrivning, håndskrift eller arbejde i skriftlige materialer.
Tirsdag - dobbeltlektion	Litteratur og fortolkning	Ugens centrale litterære blok. Oplæsning, fælles eller differentieret læsning, samtale, person- og handlingsforståelse, sproglige virkemidler, dramatisering og kreative aktiviteter.
Torsdag - dobbeltlektion	Sprog og fremstilling	EksPLICIT undervisning i fx ord, sætninger, stavning, ordklasser eller tekststruktur. Ved holddeling kan én gruppe få intensiv undervisning, mens den anden arbejder selvstændigt; grupperne bytter.
Torsdag - enkeltlektion	Anvendelse og træning	Eleverne anvender og automatiserer kendt stof gennem retskrivning, grammatik, håndskrift, korte skriveopgaver og individuel træning.
Fredag - dobbeltlektion	Forløb, læsning og værksted	Fordybelse i periodens hovedforløb. Mulighed for stationsarbejde og holddeling med fx guidet læsning, tekstproduktion, ordarbejde og læseforståelse.

Fredag - enkeltlektion	Opsamling og læsekultur	Selvstændig læsning, makkerlæsning, læselog/læsemission, færdiggørelse og korte evaluerende eller kreative aktiviteter.
------------------------	-------------------------	---

Gennemgående principper

- Læsning forekommer flere gange om ugen og veksler mellem afkodning, automatisering, læseflyd, oplevelseslæsning og læseforståelse.
- Holddeling bruges fleksibelt til at øge elevaktivitet og differentiering; grupperne skifter, så alle elever møder samme centrale undervisning.
- Ny Skriftlig for anvendes som individuel træning i skriftlige færdigheder og kan suppleres med lærerproducerede øvelser, hæfter og digitale ressourcer.
- Fælles litterære forløb samler klassen om samme univers, mens tekstmængde, læsestøtte, opgaver og krav differentieres.
- Håndskrift, stavning, de 120 hyppige ord, ordforråd og sikker sætningsskrivning er gennemgående færdighedsspor.

2. Årsoversigt - faglige forløb og progression

Uger	Hovedforløb / tema	Primære kompetenceområder	Fagligt fokus	Udvalgte Fælles Mål-områder
33-35	Brug sproget + etablering af læserutiner	Kommunikation · Læsning	Pragmatisk kompetence, turtagning, lytning, sproghandlinger og sprog i forskellige situationer. Læserutiner, læselog, læsemission og klassens arbejde med Læsefidusen etableres.	Dialog · Sproglig bevidsthed · Forberedelse · Sammenhæng

36-37	Halfdan Rasmussen - rim og sprogleg	Fortolkning · Kommunikation · Læsning	Rim, rytme, lyd, ordleg og poetisk sprog. Eleverne leger med ord, læser højt og skaber egne korte rim.	Oplevelse og indlevelse · Undersøgelse · Sproglig bevidsthed
38-41	Astrid Lindgren - forfatterskab	Læsning · Fortolkning · Kommunikation	Pippi Langstrømpe, Emil fra Lønneberg og Børnene fra Bullerby. Personer, miljø, handling, humor, tema og sammenligning på tværs af tekster og universer.	Tekstforståelse · Sammenhæng · Undersøgelse · Fortolkning · Perspektivering
43-45	Fabler	Læsning · Fortolkning · Fremstilling	Genretræk, dyr som personer, handling, morale og begyndelse-midte-slutning. Genfortælling, dramatisering og korte egne tekster.	Tekstforståelse · Oplevelse og indlevelse · Fortolkning · Fremstilling
46-48	Ole Lund Kirkegaards univers + Albert	Fortolkning · Kommunikation · Læsning	Introduktion til Ole Lund Kirkegaards fortælleunivers, humor og personer. Den 23/11 ses teaterforestillingen Albert på Teatret Masken i Nykøbing F. Forestillingen bearbejdes som æstetisk tekst gennem samtale, tegning, dramatisering og perspektivering.	Oplevelse og indlevelse · Undersøgelse · Vurdering · Krop og drama · Dialog
49-51	Skriftlighed, læsning og sproglig opsamling	Fremstilling · Læsning	Sætninger, håndskrift, stavning, tekst med titel/start/midte/slutning og konsolidering af efterårets læse- og skrivefærdigheder.	Håndskrift og layout · Fremstilling · Korrektur · Afkodning
2-5	H.C. Andersen + Skriv et eventyr	Læsning · Fortolkning · Fremstilling	CFU: Læs H.C. Andersen med CL (5/1-2/2). Eventyr læses og undersøges, hvorefter eleverne anvender genretræk i egne eventyr. Samarbejdsstrukturer understøtter mundtlighed og tekstforståelse.	Oplevelse og indlevelse · Undersøgelse · Fortolkning · Forberedelse · Fremstilling

2-7	De 120 hyppige ord - Hele herligheden	Læsning · Fremstilling	CFU: Hele herligheden (5/1-16/2). Systematisk arbejde med genkendelse, automatisering, stavning og anvendelse af hyppige ord i sætninger og små tekster.	Afkodning · Sprogforståelse · Korrektur · Fremstilling
6-9	Ordspjæt + Navneord	Kommunikation · Fremstilling · Læsning	CFU: Ordspjæt (2/2-2/3) kobles med Gyldendals navneordsforløb. Orddetektiver, sortering, navneord, bøjning, ordforråd og anvendelse i sætninger og tekster.	Sproglig bevidsthed · Sprogforståelse · Fremstilling · Korrektur
10-13	Læsning og tekstforståelse	Læsning · Kommunikation	Fortsat udvikling af sikker læsning, förläsestrategier, hovedindhold, ordforråd og kobling mellem tekst og egen viden. Tekster vælges efter klassens aktuelle niveau og interesser.	Forberedelse · Afkodning · Sprogforståelse · Tekstforståelse · Sammenhæng
14-17	Fortælling og skriftlig fremstilling	Fremstilling · Fortolkning	Fra idé til kort sammenhængende tekst. Titel, start, midte og slutning, billedstøtte, respons og enkel korrektur. Kendte fortællinger bruges som modeller.	Forberedelse · Fremstilling · Respons · Korrektur · Præsentation
18-21	Faglige og multimodale tekster	Læsning · Fremstilling · Kommunikation	Enkle informerende tekster, billeder, overskrifter og digitale tekster. Eleverne finder hovedindhold og formidler enkel viden mundtligt, skriftligt eller visuelt.	Finde tekst · Forberedelse · Tekstforståelse · Fremstilling · Præsentation
22-26	Årsafslutning - læsning, sprog og egne tekster	Alle fire kompetenceområder	Selvstændig anvendelse af årets læse- og skrivestrategier, elevtekster, læselog, læsemission, Læsefidusen, mundtlig formidling og opsamling på faglig progression.	Afkodning · Tekstforståelse · Fremstilling · Præsentation · Dialog

Ugeangivelserne er en arbejdsramme. Forløb og supplerende materialer kan justeres efter klassens progression, skoleårets aktiviteter og aktuelle faglige muligheder.

3. CFU-materialer og kulturelle aktiviteter

Materiale / aktivitet	Faglig anvendelse	Periode
Teaterforestillingen Albert - Teatret Masken, Nykøbing F.	Ole Lund Kirkegaards univers; æstetisk tekst, oplevelse og indlevelse, dramatisering og litterær samtale.	23.11.2026
Hele herligheden	De 120 hyppige ord; automatisering, stavning, læsning og anvendelse i sætninger.	05.01.2027 - 16.02.2027
Læs H.C. Andersen med CL	H.C. Andersen, eventyr, samarbejde, læseforståelse og fortolkning. Kobles direkte til Skriv et eventyr.	05.01.2027 - 02.02.2027
Ordspjæt	Ordklasser og sproglig opmærksomhed. Kobles direkte til forløbet Navneord.	02.02.2027 - 02.03.2027

4. Gennemgående faglige spor

Fagligt spor	Placering	Progression og fagligt sigte
Læsning og læseflyd	Flere gange ugentligt	Sikker ordlæsning, automatisering, højtlesning, passende læsetempo og gradvist større selvstændighed. Søren og Mette, individuelle bøger, BookBites og øvrige niveautilpassede tekster anvendes fleksibelt.
Læseforståelse	Integreret i litterære og faglige forløb	Forforståelse og genfortælling udvikles mod at finde hovedindhold, forstå ord i kontekst, koble tekst og baggrundsviden og forholde sig til tekstens emne.
Læsekultur: Læsemission og Læsefidusen	Ugentligt / gennem hele året	Eleverne registrerer læste sider hjemme og i skolen og arbejder mod et fælles klassemål. Læsefidusen følger på skift eleverne hjem i weekenderne og styrker læselyst, fortælling, fællesskab og forbindelsen mellem skole og hjem.

Stavning og 120 ord	Gennemgående; intensivt januar-februar	Bogstav-lydforbindelser, lydrette og almindelige ikke-lydrette ord samt sikker genkendelse og stavning af hyppige ord.
Sprog og grammatik	Løbende; særligt februar-marts	Ordforråd, ordklasser, navneord, sproglig opmærksomhed og forståelse af, hvordan sprog bruges forskelligt efter situation og formål.
Håndskrift og tastatur	Løbende	Sikker skrivning af små og store bogstaver, hensigtsmæssige skriveveje og begyndende brug af tastatur og enkel tekstbehandling.
Tekstproduktion	Løbende og i særlige skriveforløb	Fra ord og sætninger til sammenhængende korte tekster med titel, start, midte og slutning. Eleverne arbejder med idé, skabelon, respons, korrektur og præsentation.
Mundtlighed og kommunikation	Integreret i alle hovedforløb	Turtagning, aktiv lytning, samarbejde, genfortælling, spørgsmål, respons, rolleleg og bevidsthed om sprogets funktion i relationer.

5. Fælles Mål efter 2. klassetrin - kompetenceområder og kompetencemål

Kompetenceområde	Kompetencemål efter 2. klassetrin	Årsplanens arbejde med målet
Læsning	Eleven kan læse enkle tekster sikkert og bruge dem i hverdagssammenhænge.	Systematisk læsetræning, Søren og Mette, individuelle bøger, BookBites, 120 ord, læsemission samt litterære og informerende tekster.
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i nære og velkendte situationer.	Ny Skriftlig for, håndskrift, stavning, Skriv et eventyr, korte tekster, billedstøtte, respons og præsentation.
Fortolkning	Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster.	Astrid Lindgren, fabler, Halfdan Rasmussen, H.C. Andersen, Albert og øvrige fortællinger med samtale, undersøgelse, dramatisering og perspektivering.

Kommunikation	Eleven kan kommunikere med opmærksomhed på sprog og relationer i nære hverdagssituationer.	Brug sproget, CL, holddeling, makkersamtaler, samarbejde, dramatisering, respons og sproglig bevidsthed.
---------------	--	--

Opmærksomhedspunkter efter 2. klassetrin

- Afkodning: Eleven kan læse lydrette ord og almindelige ikke-lydrette ord på to stavelser.
- Fremstilling: Eleven kan formulere sammenhængende tekster på mindst 3 linjer i en kendt teksttype.
- Korrektur: Eleven kan stave til lydrette og almindelige ikke-lydrette ord.

6. Færdigheds- og vidensområder og -mål - Læsning

Område	Fase 1	Fase 2
Finde tekst	Kan vælge en tekst ud fra et mindre udvalg. Viden om teksters sværhedsgrad.	Kan finde tekster ved at navigere på alderstilpassede hjemmesider. Viden om sideopbygning på hjemmesider.
Forberedelse	Kan forberede læsning gennem samtale i klassen. Viden om måder til at skabe forforståelse.	Kan anvende enkle förlæsestrategier. Viden om enkle förlæsestrategier.
Afkodning	Kan læse ord i tekster til klassetrinnet sikkert. Viden om bogstavernes kontekstbetingede udtaler.	Har viden om stavemåde og betydning af ord i tekster til klassetrinnet.
Sprogforståelse	Kan identificere ukendte ord i tekst og tale. Viden om ord og udtryk i instruktioner og opgaver.	Kan forstå betydningen af indholdsord i konteksten. Viden om forskelle og ligheder i ords betydning.
Tekstforståelse	Kan gengive hovedindholdet af tekster til klassetrinnet. Viden om fortællende og informerende teksters struktur.	Kan kombinere tekst og baggrundsviden til sammenhængende forståelse. Viden om samspillet mellem tekstens informationer og læserens viden.
Sammenhæng	Kan forbinde tekstens emne med egen viden, erfaring og ideer. Viden om samspil mellem tekst og læser.	Kan forholde sig til tekstens emne. Viden om enkle refleksionsspørgsmål.

7. Færdigheds- og vidensområder og -mål - Fremstilling

Område	Fase 1	Fase 2
Håndskrift og layout	Kan skrive små og store bogstaver i håndskrift og på tastatur. Viden om bogstavers skriveveje og tastaturets opbygning.	Kan bruge enkle funktioner i tekstbehandling. Viden om formateringsfunktioner.
Forberedelse	Kan formulere undrespørgsmål. Viden om enkle idéudviklingsmetoder.	Kan bruge enkle skabeloner til at strukturere sit stof. Viden om enkel disposition.
Fremstilling	Kan udarbejde enkle tekster med billeder og skrift. Viden om sprogets opbygning i ord og sætninger og sammenhæng mellem skrift og billede.	Kan udarbejde enkle tekster med titel, start, midte og slutning. Viden om genretæk ved enkle fortællende og informerende tekster.
Respons	Kan samtale om budskabet i en produktion. Viden om produkters budskab.	Kan bruge skabeloner i respons. Viden om tekststruktur.
Korrektur	Kan stave lette ord. Viden om bogstav-lydforbindelser.	Kan stave til almindelige ord. Viden om lydrette og ikke-lydrette ords stavemåder.
Præsentation og evaluering	Kan præsentere sit produkt i nære sammenhænge. Viden om enkle præsentationsformer.	Kan evaluere enkle fremstillingsprocesser. Viden om enkle vurderingskriterier.

8. Færdigheds- og vidensområder og -mål - Fortolkning

Område	Fase 1	Fase 2
Oplevelse og indlevelse	Kan lege med sprog, billeder og fortælling. Viden om enkel poetisk sprogbrug og billeder.	Kan følge forløbet i en fortælling. Viden om begyndelse, midte og slutning.
Undersøgelse	Kan få øje på sproglige træk. Viden om enkle sproglige, lydige og billedlige virkemidler.	Kan udpege centrale elementer. Viden om tema, genre, forløb og personschildring.
Fortolkning	Kan finde hovedindhold. Viden om hovedindhold.	Kan deltage i enkel fortolkning. Viden om metoder til enkel fortolkning.

Vurdering	Kan tale om teksters temaer. Viden om teksters typiske temaer.	Kan udtrykke egen opfattelse af teksten. Viden om måder at begrunde sin opfattelse på.
Perspektivering	Kan sætte tekstens tema i relation til eget liv. Viden om måder at sammenligne tekster med egne oplevelser.	Kan sætte tekstens tema i relation til andres liv. Viden om måder at sammenligne tekster med andres liv.

9. Færdigheds- og vidensområder og -mål - Kommunikation

Område	Fase 1	Fase 2
Dialog	Kan veksle mellem at lytte og ytre sig. Viden om turtagning.	Kan bruge talesprog i samtale og samarbejde. Viden om enkle samtaleformer.
Krop og drama	Kan improvisere med kropssprog og stemme. Viden om enkelt kropssprog.	Kan deltage i rollelege og rollespil. Viden om dramatiske roller.
It og kommunikation	Kan anvende it til hverdagskommunikation. Viden om digital kommunikation i skrift, billede og lyd.	Kan sætte sig ind i afsenderens og modtagernes oplevelse af kommunikationen. Viden om modtager- og afsenderforhold i digital kommunikation.
Sprog og kultur	Kan samtale om klassens variationer af dansk sprog. Viden om forskellige måder at tale dansk på.	Kan med udgangspunkt i eget sprog forstå lette norske og svenske ord og udtryk. Viden om ligheder og forskelle.
Sproglig bevidsthed	Kan samtale om, hvad vi bruger sproget til. Viden om måder, vi handler på gennem sprog.	Kan iagttage, at sprog bruges forskelligt afhængigt af situationen. Viden om træk ved sprog i forskellige sammenhænge.

10. Dansk litteraturs kanon og forfatterskaber

Kanon og forfatterskaber inddrages på en alderssvarende måde gennem konkrete litterære møder. H.C. Andersen indgår som obligatorisk kanonforfatter i vinterens eventyrforløb. Derudover møder eleverne bl.a. Halfdan Rasmussen, Astrid Lindgren og Ole Lund Kirkegaard, så de får erfaring med forskellige forfatterstemmer, genrer og æstetiske udtryksformer.

Forfatter / forløb	Faglig funktion
H.C. Andersen	Kanonforfatter. CFU-forløbet Læs H.C. Andersen med CL kobles med læsning, fortolkning og elevernes egen eventyrskrivning.
Halfdan Rasmussen	Rim, rytme, ordleg, poetisk sprog og sproglig opmærksomhed.
Astrid Lindgren	Sammenligning af karakterer og universer på tværs af Pippi Langstrømpe, Emil fra Lønneberg og Børnene fra Bullerby.
Ole Lund Kirkegaard / Albert	Forfatterunivers og æstetisk oplevelse. Teaterbesøget bruges til samtale, dramatisering og perspektivering.

11. Samlet kobling mellem planlagte forløb og kompetenceområder

Forløb	Læsning	Fremstilling	Fortolkning	Kommunikation
Brug sproget	•			•
Halfdan Rasmussen	•	•	•	•
Astrid Lindgren	•		•	•
Fabler	•	•	•	•
Ole Lund Kirkegaard / Albert	•		•	•
H.C. Andersen + Skriv et eventyr	•	•	•	•

Hele herligheden - 120 ord	•	•		
Ordspjæt + Navneord	•	•		•
Læsning og tekstforståelse	•		•	•
Fortælling og skriftlig fremstilling	•	•	•	•
Faglige og multimodale tekster	•	•		•

12. Løbende evaluering og justering

- Læsning: løbende observation af afkodning, ordgenkendelse, læseflyd, højtlesning, forståelse og elevens brug af enkle læsestrategier.
- Fremstilling: elevtekster, håndskrift, stavning, sætningsdannelse, sammenhæng og evne til at anvende en enkel tekststruktur.
- Fortolkning: elevens evne til at følge handling, finde hovedindhold, tale om personer og tema og begrunde sin oplevelse af en tekst.
- Kommunikation: deltagelse i samtale og samarbejde, turtagning, aktiv lytning, respons og bevidsthed om sprog i forskellige situationer.
- Differentiering: holddeling, læsematerialer, støtte, opgavemængde og krav justeres løbende ud fra elevernes aktuelle progression.

Fagligt grundlag og kilder

Årsplanen er udarbejdet med udgangspunkt i Fælles Mål for dansk efter 2. klassetrin. Fra 1. januar 2025 er kompetenceområder og kompetencemål samt opmærksomhedspunkterne bindende, mens færdigheds- og vidensområder og -mål er vejledende.

- Børne- og Undervisningsministeriet / EMU: Dansk - Fælles Mål 2019, særligt oversigten 'Efter 2. klassesetning', s. 6.
- Bekendtgørelse om formål, kompetencemål og opmærksomhedspunkter for folkeskolens fag og emner, BEK nr. 1715 af 30/12/2024.
- Børne- og Undervisningsministeriet / EMU: Dansk litteraturs kanon.
- Planlagte Gyldendal-forløb, CFU-materialer og øvrige undervisningsmaterialer som beskrevet i årsplanen.

Med målet og håbet om et lærerigt skoleår,

Josefine Fuglsang, dansklærer